

reden af, het achterblijven van een fistel bij den binnen ooghoek, met een sequester in de diepte, in 2 van de 3 door SCHILPEROORT waargenomen gevallen, is voor mij weer een reden de behandelingswijze steeds te beproeven.

Amsterdam, 8 September 1918.

Dr. A. J. IJZERMAN.

HET HONORARIUM VAN GENEESKUNDIGEN.

Hoe zou het toch komen, dat de overheid, staat of gemeente maar steeds meent de diensten van geneeskundigen voor een koopje te kunnen verkrijgen? Verklaarde collega PINKHOF in n°. 8 van dit *Tijdschrift*, waarom het aantal der aangegeven bedrijfsziekten natuurlijk steeds minder wordt, ik wil ditmaal eens wijzen op andere gevallen, waarin op te goedkoope manier onze diensten worden beloond.

Onlangs werd ik weer eens uitgenoodigd een pensioenskeuring te doen in een naburige gemeente, begaf mij daartoe 's avonds 6 uur van huis, keerde over 10 uur terug en kon een declaratie in duplo opmaken ten bedrage van f 5.—, vijf gulden. Daar gaan dan nog f 1.10 aan reiskosten voor tram en trein af. Blijkt nu ten overvloede de gekeurde nog geschikt te worden geacht voor het blijven waarnemen van zijn ambt, dan moet hij zelf de kosten der keuring betalen en het is mij al tweemaal gebeurd, dat de declaratie dan heelemaal niet voldaan werd!

Bij het inwerkingtreden van die pensioenskeuringen werd in dit *Tijdschrift* gewezen op die karige belooning; het advies luidde: neemt maar aan, het honorarium zal straks wel beter worden. Hoeveel jaren is dit nu al geleden?

Als burgergeneeskundige geroepen in den keuringsraad van een militiedistrict, ontvangt men f 10.— per dag voor het geneeskundig onderzoek van 50 à 60 personen, die per dag opgeroepen worden en ter keuring kunnen komen. Straks beginnen de herkeuringen van de afgekeurden: men heeft zich druk gemaakt over de vraag, of hier niet ook specialisten te hulp moesten worden geroepen, maar de belangen, al zijn het ook maar de stoffelijke, der keurende geneesheeren wekken geen belangstelling.

Ik weet niet, hoe het elders gesteld is, maar in de gemeente mijner inwoning werden de salarissen der ambtenaren te laag geacht voor de tijdsomstandigheden. Reeds tweemaal werd een duurtetoeslag gegeven, maar voor de gemeentegeneesheeren acht men den oorlogstijd niet duurder; zij bleven verstoken van een tijdelijke verhooging hunner wedden.

Hoe zou dit alles komen en wat is er aan te doen?

Sloterdijk, 10 September 1918.

J. D. BRAND.

DE SPECIALISTEN EN DE MAATSCHAPPIJ.

Het hoofdbestuur heeft besloten, alvorens nadere voorstellen in zake het specialistenvraagstuk te doen, een vergadering met de specialisten te houden, na vooraf een enquête onder hen te hebben ingesteld. Zij zullen in de gelegenheid gesteld worden hun verlangens en denkbeelden in den vragenbrief bij het hoofdbestuur kenbaar te maken. Voorts besloot het hoofdbestuur aan de besturen der afdelingen te verzoeken, de specialisten op te wekken, de vragenlijst in te vullen en op te zenden vóór 1 September. In verband hiermede zou het dagelijksch bestuur naast deze schriftelijke enquête verschillende leden der Maatschappij mondeling hooren. Tot degenen, die mondeling werden gehoord, behoorden ook de ondergeteekenden en wat kregen wij daar te hooren? Niets meer, maar ook niets minder, dan dat de voorzitter van de Algemeene Nederlandsche Vereeniging van Medische Specialisten, lid en voorzitter der C. V., op dit oogenblik demissionair, het noodig had geoordeeld te voren briefkaarten rond te zenden aan de leden dier vereeniging in de drie groote steden van ons land, met het verzoek de vragen in de enquêtelijs niet te beantwoorden. Met welk recht deed de heer BRONGERSMA dat? Blijkt daaruit niet, dat hij zelf niet zoo heel zeker was van zijn lijfgarde? Vreesde hij, dat deze de vragen zouden beantwoorden in voor het hoofdbestuur gunstigen zin? daarmede tevens de vrees latend blijken, dat hij vermoedt, wat trouwens voor ons wel vaststaat, dat de individueele meening van alle specialisten niet onaanzienlijk afwijkt van die van de kleine troep

volgelingen, die op de vergadering der specialisten hun besluiten namen. Maar niet alleen de schriftelijke, ook de mondelinge enquête van het hoofdbestuur werd door de leiders der specialisten bemoeilijkt, doordat in den Haag en Rotterdam het overgroot aantal van hen, die tot een vergadering met het dagelijksch bestuur waren opgeroepen, niet is verschenen. Blijkt hieruit niet ten duidelijkste, dat het bij hen aan goeden wil ontbreekt en dat het belang der Maatschappij in haar geheel bij hen reeds lang achterstaat bij dat van slechts een deel der specialisten? Wij stellen het op prijs, dit hier openlijk vast te stellen, opdat de leden der Maatschappij mogen weten, wat er van dien kant te wachten is. Wanneer de leden der Specialisten-vereening zich hun persoonlijk recht om hun individueele meening te zeggen op bovenbedoelde wijze laten ontnemen, dan blijkt daaruit, dat zij op slaafsche wijze hun leiders volgen en is het voor het belang der Maatschappij te wenschen, dat zij met die leiders uit onze gemeenschap treden. Wanneer later de blijkbaar magische kracht van enkele sterke persoonlijkheden zal hebben opgehouden te werken, zal een groot aantal der Nederlandsche specialisten zich wel weer om ons vaandel scharen, inziende dat daar toch hun plaats is, dat hun belangen daar kunnen worden gediend. Maar hoeveel nadeel is er dan al den geneeskundigen stand berokkend?

Weten vele van onze specialisten wel, welke eigenlijk de belangen zijn, die tot dusverre in de Maatschappij niet voldoende zouden zijn behartigd? Collega BRONGERSMA heeft, na herhaaldelijk aandringen, op de samenkomst van het dagelijksch bestuur met ons te Utrecht, de grieven der specialisten genoemd. Het bleek, dat zij alle liggen op het gebied van het ziekenfondswezen. En daarom vestigen wij nog eens met nadruk de aandacht van alle leden, maar in het bijzonder van ons welwillende leden-specialisten, op het voorstel van Utrecht, de C. Z., waarin de ziekenfondszaken door specialisten en huisartsen samen worden behandeld en het geheele ziekenfondsvraagstuk van één centrum uit kan worden beschouwd. 'Dit laatste is een onafwijsbare eisch om tot een goede regeling te komen, terwijl bij de voorgestelde regeling iedere organisatie haar klachten van haar eigen standpunt zal bezien. Specialist-belangen, die de ziekenfondskwestie niet raken, kunnen door hun vertegenwoordigers in het hoofdbestuur worden behartigd. De o. a. door het bestuur der C. O. te berde gebrachte technische bezwaren tegen de C. Z. kunnen ons niet overtuigen, integendeel meenen wij, dat die wel te overwinnen zijn, terwijl dan bovendien vroeger begane fouten kunnen worden hersteld. Bovendien hebben wij de innige overtuiging, dat er op het oogenblik geen andere weg bestaat, waarop het hoofdbestuur een desorganisatie der Maatschappij zou kunnen voorkomen, dan aan de algemeene vergadering voor te stellen zoo spoedig mogelijk een eerlijke proef met de C. Z. te nemen. Mislukt deze, welnu, dan moet de zaak haar beloop hebben.

Ons slotwoord is een oproep tot de specialisten-leden der Maatschappij om van hun leiders gedaan te krijgen om een laatste poging tot bijeenblijven te beproeven; deze leiders schijnen daartoe slechts onder hoogen druk te willen overgaan. Oefent dien hoogen druk uit niet alleen in de overtuiging, dat niet de meening van een aantal leidende specialisten in de groote steden, maar die van alle Nederlandsche specialisten den doorslag moet geven, maar vooral ook, omdat ten slotte in de toekomst slechts in een krachtige organisatie van Nederlandsche geneeskundigen uw belangen het best zijn gediend!

Utrecht,

10 September 1918

A. VAN DER MINNE.

H. ALDERSHOFF.

BERICHTEN.

Wetten, Besluiten, Officiële verslagen, enz.

De volksgezondheid in Nederlandsch Indië.

In de inleiding tot het *Koloniaal Verslag van 1917*, dat onlangs verschenen is, wordt omtrent de maatregelen, genomen ter bevordering der volksgezondheid, het